

TARTALOMJEGYZÉK

DÖNTÉSEK	8
----------------	---

Alkotmányjog – Alapjogok	8
---------------------------------------	---

3001/2016. (I. 15.) AB határozat

I. Nem sérti a tulajdonjog részét képező rendelkezési jogot és a vállalkozáshoz való jogot az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvénynek az a szabálya, mely szerint az egyenlő bánásmód követelményét köteles megtartani az is, aki az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeiben szolgáltatást nyújt vagy árut forgalmaz. Összhangban áll az Alaptörvénnyel az a bírói döntés, mely elutasítja a keresetet az Egyenlő Bánásmód Hatóság határozatával szemben, melyben a hatóság megállapította az egyenlő bánásmód követelményének megsértését és közvetlen hátrányos megkülönböztetést amiatt, hogy az eljárás alá vont jogi személy által fenntartott szórakozóhelyre a nők ingyenesen, a férfiak pedig 1000 forint italkupon ellenében juthattak be.

II. Jogi személy-índítványozó alkotmányjogi panaszban nem hivatkozhat az emberi méltóság sérelmére, ugyanakkor az általános cselekvési szabadságra visszavezethető hatalmi befolyástól mentes döntési jog a jogügyletek tekintetében a jogi személyeket is megilleti.

III. Az Alaptörvény esélyegyenlőségi klauzulái elsősorban államcélokat fogalmaznak meg, tehát elsődleges címzettjei állami szervek, nem pedig gazdasági társaságok. Alapjogi jogalanyiség hiánya miatt e klauzulákra alapított alkotmányjogi panasz nem fogadható be. [Alaptörvény II. cikk, XII. cikk (1) bek., XIII. cikk XV. cikk (4) és (5) bek.; 2003. évi CXXV. tv. 5. § b) pont; a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 21.K.30.042/2014/15. sz. ítélete]..... 8

3016/2016. (II. 2.) AB határozat

Az ügyészégi törvénynek azon szabálya, mely rendezi, hogy az ügyészség a közérdekvédelmi tevékenysége során kiktől jogosult adatokat (elsősorban személyes adatokat) beszerezni, illetve az ügyészség a beszerezett adatokat milyen feltételekkel továbbíthatja bíróság vagy hatóság részére, továbbá az az előírás, amely kötelezi az ügyészséget arra, hogy a közérdekvédelmi tevékenysége során keletkező és általa kezelt adatokról az érintettnek tájékoztatást nyújtson, illetve az érintett kérelemre adathelyesbítést végezzen, nem érinti, ezért nem is korlátozza a közérdekű adatokhoz való hozzáférés jogát. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., VI. cikk (1), (2) és (3) bek.; 2011. évi CLXIII. tv. 34. § (3)–(4) bek.] 10

3018/2016. (II. 2.) AB határozat

I. A szülő neveléshez való joga magában foglalja a gyermekéről való gondoskodás és védelme biztosításának kötelezettségét is. Ujszülött és csecsemőkorban a gyermeket alaptörvényi kötelezettség nem terheli, tehát a védelemhez és gondoskodáshoz való joga a szülő neveléshez való jogával szemben kiemelt védelemben részesül.

II. Az ideiglenes hatályú elhelyezés egyenes következménye, hogy az anya általi anyatejes táplálásra nincs lehetőség, illetve, hogy az elválasztás megtörténte lelki sérüléseket eredményez. A jogintézmény alkalmazása azonban önmagában nem jelent embertelen, megalázó bánásmódot. [Alaptörvény II. cikk, III. cikk, VI. cikk (1) bek., XVI. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek.; Kúria Kfv.II.37.001/2015/8. sz. ítélet; a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 24.K.27.552/2014/5. sz. ítélete]..... 11

3/2016. (II. 23.) AB határozat

Az életvitelszerű lakhatás céljára használt ingóságok közterületen tárolását vagy elhelyezését tiltó olyan önkormányzati rendeleti szabály, mely az életvitelszerű közterületi tartózkodás szabályainak megsértését jelentő szabálysértés megvalósítása tekintetében önkormányzati rendeletben kijelölt közterületrészen kívüli területekre vonatkozó, azaz szabálysértési tényálláson kívüli további szankciót tartalmaz, a rendelet a hatálya alá tartozó területen tartózkodó hajléktalan személyekre nem alkalmazható. [Alaptörvény XXII. cikk (3) bek., B) cikk (1) bek.; Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata 7/2013. (III. 4.) rendelete 7. § (3) bek.]..... 13

6/2016. (III. 11.) AB határozat

I. Minden közfeladatot ellátó szervnek – főszabály szerint – hozzáférést kell biztosítania az általa kezelt közérdekű adatokhoz, az ennek korlátozására vonatkozó törvényi szabályokat megszorítóan kell értelmezni. A közérdekű-adatigénylések teljesítésének az adatkezelési célnak az adatkezelő általi meghatározásától való függővé tétele ellentétes a közérdekű adatokhoz való hozzáféréshez való joggal, a közérdekű adatok kezeléséhez ugyanis alapvetően nem kötelező rögzíteni annak célját.

II. Döntés megalapozását szolgáló adat nyilvánosság-korlátozása esetén az adat e minősége kizárólag a konkrét döntéshozatali eljáráshoz való kapcsolata révén állhat fenn. Az adatkezelő szerv indokolni köteles, pontosan milyen folyamatban lévő eljárásban meghozandó döntés megalapozását szolgálja a kiadni kívánt közérdekű adat, és a közérdekű adat kiadása mennyiben befolyásolja a döntés meghozatalát. A nyilvánosságkorlátozás indokoltságát csak a kért dokumentumba foglalt adatok vizsgálatával, nem pedig a dokumentum egészére lehet megállapítani. [Alaptörvény VI. cikk (2) bek.; a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.594/2014/6. sz. ítélete] 15

3046/2016. (III. 22.) AB határozat

I. A járulékos, a per jogerős befejezését követően kötelezően alkalmazandó, a perben érintett személyek jogát, jogos érdekét, jogi helyzetét érintő szabály alkotmányossági vizsgálatának Alkotmánybíróság előtti kezdeményezésére a bíró az érdemi döntést követően, akkor is jogosult, amikor az alkalmazás lehetősége számára ténylegesen megnyílik.

II. Nem sérti a személyes adatok védelméhez való jogot az, hogy a bíróságnak a gondnokság alá helyezés tényéről az állami adóhatóságot értesítenie kell, ha valamely személyt cselekvőképességet teljesen korlátozó vagy játékfüggőség, játékszenvedély miatt az ezzel kapcsolatos jognyilatkozatait érintő ügycsoport tekintetében részlegesen korlátozó gondnokság alá helyez. [Alaptörvény VI. cikk (1), (2), (3) bek.; 1991. évi XXXIV. törvény 1. § (6a) bek.; Abtv. 25. §] 17

3050/2016. (III. 22.) AB határozat

Nem sérti a munka és foglalkozás szabad megválasztásához és a vállalkozáshoz való jogot, ha az önkormányzat rendeletében azt írja elő, hogy a taxiállomásokra vonatkozóan legfeljebb a rendelet mellékletében meghatározott számú taxiállomás használatára jogosító közterület-használati engedély adható ki. [Alaptörvény I. cikk (3) bek., XII. cikk (1) bek.; Hévíz Város Önkormányzata Képviselő-testületének 28/2005. (XII. 15.) sz. rendelete 18. § (2) bek.] 21

8/2016. (IV. 6.) AB határozat

I. A Magyar Nemzeti Banknak az általa alapított gazdasági társaságban fennálló kizárólagos vagy többségi részesedése és pénzügyi eszközei közvetett állami tulajdonnak minősülnek, a társaság pedig közfeladatot ellátó szervezetnek minősül, amely közpénzt kezel, s ezért főszabály szerint – elkülönült jogalanyisága ellenére is – az adatnyilvánosság biztosítására köteles.

II. A Magyar Nemzeti Bank alapítványai közpénzzel gazdálkodnak és közfeladatot látnak el, mivel a juttatott vagyon forrása a Banktól származó közpénz, illetve alapításukra kizárólag a Bank feladataival és elsődleges céljával összhangban kerülhet sor. A közpénzzel történő gazdálkodás független attól, hogy az alapítványi vagyon felhasználására az alapítónak jogi értelemben véve van-e közvetlen befolyása. [Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdés, 39. cikk (2) bekezdés; Országgyűlés 2016. március 1-jei ülésnapján elfogadott, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény módosításáról szóló törvény 4. és 5. §] 22

3086/2016. (IV. 26.) AB határozat

I. A magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgároknak biztosított levélben való szavazás lehetősége nem érinti, ezért nem is korlátozza az aktív választójog részét képező szavazati jogot. Az alapjog gyakorlását, a szavazás módját meghatározó technikai szabály nem zárja el a szavazástól (az aktív választójog részét képező szavazati jog gyakorlásától) a szavazás napján külföldön tartózkodó magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárt.

II. A szavazás módjára vonatkozó eljárási szabályban jelentkező különbség ugyanazon az objektív szemponton (állandó lakóhely) nyugszik, amelyet az Alaptörvény a választójog lényegi tartalmának az alkotmányos korlátozásánál is elismer. Az objektív szempont az hatékonyság követelményét fejezi ki; azt, hogy a homogén csoport tagjai között különbség tehető az adott állammal fennálló kapcsolat intenzitása tekintetében. [Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bek., XXIII. cikk; 2013. évi XXXVI. tv. 266. § (2) bek.] 25

3114/2016. (VI. 10.) AB határozat

Nem eredményezi az egészséges környezethez való jog korábban elért védelmi szintjének csökkenését az, hogy a nyári időszakban megrendezett, többnapos kulturális fesztiválok esetében az általános szabályokhoz képest a jogszabályi rendelkezés kitalja a nappali időszakot, továbbá a zajterhelési határértéket is magasabban állapítja meg, mivel a csekély mértékben és rövid átmeneti időre megnövelt zajkitettség halláskárosodással oksági összefüggésbe nem hozható, s ilyen oksági összefüggést alátámasztó érv a szélesebb értelmű egészségkárosodás körében sem merült fel. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., I. cikk (3) bek., XX. cikk (1) bek., XXI. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) és (7) bek., 25. cikk (2) bek. b) pont; 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet 2. § (4) bek.; 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 1. § (2) bek. a) pont] 30

Alkotmányjog – Egyéb*2/2016. (II. 8.) AB határozat*

A jogegységi határozat ellentétes a hatalommegosztás elvével, ha az abban foglalt, nyelvi kereteket figyelmen kívül hagyó normaértelmezés az egységes joggyakorlat biztosítása helyett ahhoz vezet, hogy a jogértelmezés „eloldódik” az értelmezett jogszabálytól, és a törvényhozás talajára téved. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., C) cikk (1) bek.; 3/2013. Közigazgatási-munkaügyi jogegységi határozat] 32

7/2016. (IV. 6.) AB határozat

A postai szolgáltatásokról szóló törvény módosítása sem a hatályba lépését megelőzően, sem az azt követően benyújtott közérdekű adatigénylésekkel összefüggésben nem változtatta meg hátrányosan a hatályos jogszabályi környezetet, pusztán az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvénynek megfelelően pontosította azt. Mindezekre tekintettel a jogalanyok részére hátrányos, ezért tiltott visszaható hatályú jogalkotás nem valósult meg. [Alaptörvény B) cikk (1) bek.; az Országgyűlés által 2016. március 1-jén elfogadott, a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény módosításáról szóló törvény (T/8829. számú törvényjavaslat) 2. §] 35

12/2016. (VI. 22.) AB határozat

I. A népszavazás mint a közvetlen hatalomgyakorlás intézménye valamennyi választópolgár részvételi jogát magában foglalja. Ebből fakadóan a népszavazást elrendelő vagy azt elutasító országgyűlési határozattal szembeni alkotmánybírói eljárás során az Alkotmánybíróság nem folytat érintettségi vizsgálatot.

II. Az Alkotmánybíróság az Országgyűlés népszavazást elrendelő vagy elutasító határozatát főszabály szerint csak az elrendelés vagy elutasítás Alaptörvénnyel való összhangja és törvényessége tekintetében vizsgálja felül. A határozat érdemével az Alkotmánybíróság csak kivételesen, akkor foglalkozik, ha az aláírásgyűjtő ív hitelesítése és a népszavazás elrendelése között a körülményekben olyan lényeges változás következett be, amelyet a kérdés hitelesítéséről, illetve az azzal szembeni felülvizsgálati kérelemről hozott döntés során a Nemzeti Választási Bizottság, illetve a Kúria nem vehetett figyelembe, és a döntést érdemben befolyásolhatja. [Alaptörvény B) cikk, E) cikk (3) bek., N) cikk, 1. cikk (2) bek. k) pontja, 4. cikk (1) bek., 5. cikk (1), (3) és (7) bek., 8. cikk (1)–(2) bek.; 8/2016. (V. 10.) OGY határozat; Abtv. 33. § (1) bek.] 38

Büntetőjog*3017/2016. (II. 2.) AB határozat*

I. Azon szabály, miszerint az első fokon kiszabott szabadságvesztés súlya megalapozza az előzetes letartóztatás elrendelését, nem kizárólagosan és automatikusan alkalmazandó, az eljáró bíróságnak vizsgálnia és értékelnie kell az ügyben felmerült minden egyéb körülményt is.

II. A büntetőeljárás során, a jogerős ügydöntő határozat meghozatala előtt a terhelt személyi szabadságát érintő kényszerintézkedésről rendelkező bírói döntés az eljárás során hozott közbenső határozat, mely alkotmányjogi panasszal nem támadható.

III. Alkotmányos követelmény megállapítása az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során hivatalból alkalmazható, mérlegelésen alapuló lehetséges jogkövetkezmény, nem pedig önálló eljárás, így alkotmányos követelmény megállapítására irányuló indítvány előterjesztésére az Abtv. nem biztosít lehetőséget. [Alaptörvény IV. cikk (1), (2) és (3) bek., XXVIII. cikk

(2) és (7) bek., 1998. évi XIX. tv. 327. § (2) bek.; a Debreceni Törvényszék 6.B.696/2012/111-II. sz. végzése, a Debreceni Ítéltábla Bkf.III.475/2014/2. sz. végzése, a Debreceni ítéltábla Bf.III.807/2014/3. sz. végzése, a Debreceni Ítéltábla Bf. III. 807/2014/34. sz. végzése, a Kúria Bpkf.II.35/2015/4. sz. végzése, a Kúria Bpkf.III.848/2015/2. sz. végzése; Abtv. 27. §] 39

Polgári jog és polgári eljárásjog

3007/2016. (I. 25.) AB határozat

Ellentétes a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettséggel, ha a bírósági ítéletben felhívott jogszabályokból – illetve ezáltal az ítéleti indokolásból – a jogértelmezés általános szabályainak megtartása mellett nem következik az indítványozót marasztaló bírói döntés. [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek.; 30/2010. (VI. 4.) Főv. Kgy. r. 8. § (5) bek., 48. § (3) bek.; Pesti Központi Kerületi Bíróság 32.P.104.779/2013/7. sz. ítélete; Fővárosi Törvényszék 41.Pf.633.207/2014/5. sz. ítélete] 41

3024/2016. (II. 23.) AB határozat

Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog részelemét képező ésszerű időn belül való elbírálás alaptörvényi rendelkezéséhez kapcsolódó alapjogvédelmi feladatát nem tudja hatékonyan ellátni. Emiatt a testület az ésszerű idő követelményének sérelmét csupán jelezni képes, mely a konkrét ügyben csak morális elégtételt jelenthet az indítványozó számára, ugyanakkor jelentőséggel bír a jövőre nézve, amennyiben az eljáró bíróságok felé az ésszerű határidő betartásának Alaptörvényből folyó követelményét hangsúlyozza. [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek.; Kúria Pfv.I.20.724/2013/10. sz. ítélete] 42

5/2016. (III. 1.) AB határozat

Az a jogértelmezés, miszerint haszonélvezet nem alapítható halál esetére, azért ütközik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe, mert alkotmányos indok nélkül korlátozza az örökhagyót abban, hogy a tulajdonába tartozó dolog fölött a jogrendszer nyújtotta keretek között rendelkezzen. [Alaptörvény XIII. cikk (1) bek.; XXIV. cikk (1) bek.; Fővárosi Törvényszék 43.Pf.634.260/2014/4. sz. ítélete] 43

3051/2016. (III. 22.) AB határozat

I. Visszaható hatályú jogalkalmazásra csak akkor lehet hivatkozni, ha a jogvitára okot adó esemény időpontjában még nem létező vagy még nem hatályos előírás alapján bírálnak el egy ügyet.
II. Az óvadék nem minősül olyan, funkciója szerint „tulajdonszerű” vagyoni értékű jognak, amelyre az alkotmányos tulajdonvédelem kiterjedne. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., XIII. cikk, XXVIII. cikk (1) és (7) bek.; a Kúria Kfv.V.35.396/2014/6. sz. ítélete]. 45

3064/2016. (IV. 11.) AB határozat

Rendkívüli jogorvoslati eljárásban önmagában a tárgyalás tartásának mellőzése – más eljárási vagy anyagi jogi alaptörvény-ellenesség hiányában – nem jelent alkotmányjogilag releváns procedurális alapjogi sérelmet. Ilyen alapjogi sérelem főszabályként az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése egészének figyelembevételére alapján állapítható meg, nem pedig pusztán e jog egyes részjogosítványainak a jog egészéből kiszakított értelmezésével. [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek.; Kúria Kfv.I.35.033/2014/4. sz. ítélete] 46

3115/2016. (VI. 21.) AB határozat

A tisztességes eljáráshoz fűződő jog kapcsán a bírói döntés indokolásával szemben támasztott követelmény, hogy a közigazgatási határozat törvényességét érintő lényeges kérdéseket kellő mélységben vizsgálja meg, és ennek indokait döntésében részletesen mutassa be. A bizonyítékok mérlegelésénél adott esetben egy konkrét ok vagy körülmény ítéleti indokolásban való megjelölésének hiánya ugyanakkor önmagában nem szükségképpen eredményez alaptörvény-ellenességet. Csak alapos alkotmányjogi mérlegelés után dönthető el, hogy az ítélet indokolásával kapcsolatos esetleges jogszabálysértés alaptörvény-ellenességhez vezetett-e. [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek.; Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.325/2014/6. sz. ítélete; Abtv. 27. §] 47

Munka- és szociális jog*1/2016. (I. 29.) AB határozat*

Amennyiben az új jogszabály rendelkezéseit annak hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell, úgy az Alkotmánybíróság esetről esetre vizsgálja meg, hogy megvalósult-e a tiltott visszaható hatályú jogalkotás révén a jogbiztonság sérelme. Tiltott visszamenőleges hatályú szabályozást valósít meg a törvényhozó akkor, ha a folyamatban lévő perekben a munkavállalót (kormánytisztviselőt) megillető átalány-kártérítés megítélhető legnagyobb összegét lecsökkenti. [Alaptörvény B) cikk (1) bek.; 2012. évi V. tv. 3. § (5) bek.; Fővárosi Törvényszék 49.Mfv.631.087/2013/4. sz. ítélete] 49

3023/2016. (II. 23.) AB határozat

Az, hogy két részmunkaidős munkaviszony alapján csak az egyik részmunkaidős állás alapján állapítható meg terhességi-gyermekágyi segély önmagában nem alkotmányossági kérdés. Többes jogviszonynál nem alaptörvény-ellenes az, hogy jogviszonyonként külön-külön kell vizsgálni a terhességi-gyermekágyi segély jogosultsági feltételeit. [Alaptörvény XII. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., (5) bek., XIX. cikk (1)–(3) bek.; 1997. évi LXXXIII. tv. 43. § (2) bek.; Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.258/20 14/7. sz. ítélete]. 51

4/2016. (III. 1.) AB határozat

Alaptörvény-ellenes volt a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény 2012. január 1-jétől 2014. december 31-ig hatályban volt azon rendelkezése, mely alapján a pénzübeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett személyt a rehabilitációs ellátására tekintettel kizárták a gyermekgondozási díjra jogosultak közül. [Alaptörvény XIII. cikk, XIX. cikk (1) bek.; 1997. évi LXXXIII. tv. 42/C. § c) pont] 54

9/2016. (IV. 6.) AB határozat

I. Nincs felismerhető célja és semmilyen észszerű indoka annak, a bírói jogértelmezésnek, amely szerint, hogy egyes társadalombiztosítási ellátások (TGYÁS és GYED jogosultsági feltételei) szempontjából az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetése más, az érintett személyre kedvezőbb eredményre vezessen, mint az egyéni vállalkozói tevékenység szüneteltetése, és ezzel a biztosítás szünetelése. Mindez ellentétes a hátrányos megkülönböztetés tilalmával.

II. Az Alaptörvény XIX. cikke elsősorban államcél fogalmaz meg, ez azonban a jogalkalmazót annyiban köti, hogy a jogszabályokat kétség esetén úgy kell értelmeznie, hogy annak eredménye az államcél magvalósulását és ne akadályozását szolgálja. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., XV. cikk (1)–(2) és (4)–(5) bek., XIX. cikk; 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet 26. § (3) bek.; a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 35.M.59/2015/3. sz. ítélete] 56

Közigazgatási és pénzügyi jog*3047/2016. (III. 22.) AB határozat*

A címzettek nézve kedvezőbb norma alkalmazásának a hatályba lépés előtti időszakra történő előírása az Alaptörvény alapján lehetséges mint a visszaható hatály megengedett formája. Abból azonban, hogy a kötelezettséget csökkentő visszaható hatályú jogalkotás megengedett, nem következik, hogy az a jogalkotó számára egyszersmind kötelező is lenne, azaz hogy az ilyen, a jogalanyokra kedvező visszaható hatályú jogalkotás elmaradása alaptörvény-ellenes volna. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., XXX. cikk; Délegyháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 45/2011. (XII. 14.), 17/2012. (IX. 28.), 8/2013. (VI. 13.) és 4/2014. (II. 26.) önkormányzati rendelete] 59

Alkotmányjogi panaszok befogadása*3003/2016. (I. 15.) AB végzés*

A Bírósági Etikai Kódex nem sorolható be sem a jogszabályok, sem a közjogi szervezetszabályozó eszközök körébe, ezért az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre annak alkotmányossági vizsgálatára. [Abtv. 26. § (2) bek.; 131/2014. (XI. 10.) OBT határozattal jóváhagyott Bírói Etikai Kódex 6. cikk 5. pont] 61

3005/2016. (I. 15.) AB végzés

Az Abtv. 27. §-ában foglalt, az egyedi ügyben érintett szervezetnek a szervezetre irányadó anyagi jog alapján létrejött szervezet tekintendő. Nyilvántartásba nem vett egyesület nem terjeszthet elő bírói döntés megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt. [Abtv. 27. §] 62

3006/2016. (I. 15.) AB végzés

Jogi személynek alapvetően nincs a természetes személyeket megillető emberi méltósága, ezért a jogi személy-indítványozó nem hivatkozhat az emberi méltóság sérelmére még az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdéséből fakadó hatáskör-korlátozás vonatkozásában sem. [Alaptörvény 37. cikk (4) bek.; Abtv. 26. § (2) bek.; 2014. évi XCIV. tv.] 62

3026/2016. (II. 23.) AB végzés

Potenciális jellegű, csak egy jövőbeli bírói döntés alapján esetleg felmerülő jogsérelem nem alapozza meg a kivételes alkotmányjogi panasz befogadásához szükséges érintettséget. [Abtv. 26. § (2) bek., 30. § (1) bek.; 2013. évi CCXXXVII. tv. 17/A. § (1) bek.] 63

3029/2016. (II. 23.) AB végzés

Egy jövőbeli, vélt jogsérelemre hivatkozással benyújtott alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mivel az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal csak abban az esetben lehet élni, ha a jogsérelem már bekövetkezett. [Abtv. 26. § (1) bek.; 2011. évi CLXII. tv. 71. § (2) bek.] 64

3044/2016. (III. 3.) AB végzés

Különböző tényállású, illetve lefolyású kúriai eljárásokat lezáró ítéletek eltérései és a tisztességes (bírói) eljáráshoz való jog között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek.; Abtv. 29. §] 65

3091/2016. (V. 12.) AB határozat

Az Alaptörvény rögzíti, hogy a jogi személyeket is megilletik azon alapjogok és azok védelme, amelyek természetüknél fogva nemcsak a természetes személyekre vonatkoznak, hanem nagyon szűk körben ugyan, de az államot, az állami szerveket, és az önkormányzatokat is megillettek. Tipikusan azon alapvető jogok sorolhatóak ide, amelyek az állam és állami szerv mint magánjogi jogalany vonatkozásában értelmezhetőek. Ennek feltétele, hogy az állam ne közjogi, hanem magánjogi jogalanyként vegyen részt az adott jogviszonyban. [Alaptörvény I. cikk (4) bek., XXVIII. cikk (1) bek.; Abtv. 27. §; Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.21.563/2013/7. sz. ítélete; Kúria Pfv.III.21.113/2014/4. sz. ítélete] 66

3095/2016. (V. 12.) AB végzés

Ha a bírói döntés összefügg alapvető joggal, és az adott bírói ügyben lényeges jogi érvek tárgyilagos értékelésével semmilyen módon nem támasztható alá, a kétségtelenül alkalmazandó törvény jelentésétől feltűnően elszakad, észszerűtlen okfejtésen alapul, az elemi logika szabályait semmibe veszi, akkor a jogértelmezés lehet önmagában is alapjogsértő. [Abtv. 29. §] 68

3111/2016. (VI. 3.) AB végzés

Visszautasítást eredményez, ha választási eljárási törvény szerinti alkotmányjogi panaszt hiányosan vagy közvetlenül az Alkotmánybíróságnál nyújtják be, nem pedig az első fokon eljárt bíróságnál. [2013. évi XXXVI. tv. 233. § (1) bek.; Ügyrend 25. § (7) bek.] 69

11/2016. (VI. 15.) AB végzés

I. Az Alkotmánybíróság panaszeljárása nem lehet előkérdése a Kúria előtt párhuzamosan folyó felülvizsgálati eljárásnak, erre tekintettel a Kúria az eljárást nem függesztheti fel. Ha bíróságot az általa alkalmazni szándékozott jogszabályt alaptörvény-ellenesnek véli, bíróságot kezdeményezéssel kell élni az Alkotmánybíróság felé. Ha azonban a Kúria nem tartja az általa alkalmazni szándékozott jogszabályt alaptörvény-ellenesnek, akkor a bíróságot függetlenség, illetve törvény alá rendeltség, valamint az alaptörvény-konform értelmezési kötelezettség alkotmányos értékei nem indokolják a bírói eljárásnak az Alkotmánybíróság döntéséig történő felfüggesztését, a peres felek ilyen kérelme pedig nem áll összefüggésben az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdésével, illetve az Alaptörvény 28. cikkével.

II. A jogerős döntéssel szembeni a felülvizsgálati kérelem benyújtása nem kötelező, annak hiánya ezért nem, a megindult felülvizsgálati eljárás viszont már akadályozza az alkotmányjogi panasz elbírálásának. A felülvizsgálat kezdeményezése az alkotmányjogi panasz előterjesztőjének döntésén múlik, ha viszont kezdeményezi, akkor a jogorvoslat kimerítettnek csak a felülvizsgálati döntés meghozatalát követően tekinthető. Ugyanakkor a felülvizsgálati eljárás nem akadályozza a befogadási eljárás lefolytatásának, mivel a befogadásban való döntés nem a bírói döntés tartalmát, hanem az alkotmányjogi panasz indítvány tartalmát érintő vizsgálatot jelent. [Abtv. 27. §] 69

3119/2016. (VI. 21.) AB végzés

Az ügydöntő végzések – a tárgyalás mellőzésével hozott végzés és az eljárást megszüntető végzés – nem tekinthetők az Abtv. szerinti érdemi döntésnek, azonban bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősülnek, így panasz eljárás tárgyai lehetnek. [Abtv. 27. § bek.] 72

3126/2016. (VI. 21.) AB végzés

A végrehajtási lap visszavonása iránti kérelem tárgyában hozott végzés sem az ügy érdemében hozott döntésnek, sem az eljárást befejező egyéb döntésnek nem minősíthető, hiszen az eljárás folyamatban van, ezáltal nem képezheti alkotmányjogi panasz eljárás tárgyát. [Abtv. 27. §] 72

3130/2016. (VI. 29.) AB végzés

I. Az Alaptörvény E) cikk (1) és (2) bekezdésében megfogalmazott, az európai egység megteremtésével, illetve a hatáskörök közös gyakorlásával kapcsolatos alkotmányos előírások nem minősülnek az Alaptörvényben biztosított jogoknak, így azokra alkotmányjogi panaszt sem lehet alapítani.
II. Az Alaptörvény I. cikkének címzettje nem az indítványozó, annak rendelkezései nem állapítanak meg jogot az indítványozó részére, illetve nem minősülnek az indítványozó Alaptörvényben foglalt jogának, ezért önmagában az I. cikknek a sérelmére alkotmányjogi panasz nem alapítható. [Abtv. 27. §] 73

3139/2016. (VI. 29.) AB végzés

I. Az Alaptörvény 28. cikkében foglaltak címzettjei a bíróságok, ez a cikk nem fogalmaz meg olyan jogot, amelyre alkotmányjogi panaszt lehetne alapítani.
II. A tisztességes eljárás követelménye nem értelmezhető akként, hogy a peres ügyekben eljáró bíróságoknak, amennyiben ezt előttük az eljárásban részes fél indítványozza, az Alkotmánybírósághoz kell fordulniuk, a kifogásolt jogszabály alaptörvény-ellenességének a vizsgálatát kérve. [Abtv. 26. §, 27. §] 75

TANULMÁNYOK

Gianni Buquicchio – Simona Granata-Menghini: A Velencei Bizottság huszonöt éve: teljesített és előttünk álló kihívások 76
Sulyok Tamás: Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény érvényesülésének legfontosabb intézményi garanciája 85
Juhász Imre: Fiat libertas, pereat mundus? A véleménynyilvánítás szabadsága kontra emberi méltóság – örök küzdelem vagy békés egymás mellett élés? 88
Térey Vilmos: Indítványozó-fogalom az alkotmányjogi panaszoknál 108

KITEKINTÉS

Sándor Lénárd: Államadósság-átütemezés a beruházások védelmének csapdájában? 119

HIVATKOZÁSOK

Az Alkotmánybíróság intézményével, illetve gyakorlatával kapcsolatos hivatkozások 130